

Toelichting

Toelichting algemeen

Ter uitvoering van de bevoegdheid van het college van burgemeester en wethouders om een op een weg staand voertuig weg te slepen, vereist artikel 173, tweede lid, van de Wegenverkeerswet 1994 (WWV 1994) dat bij gemeentelijke verordening nadere regels worden gesteld.

Het wegslepen van een voertuig moet worden gezien als een bijzondere vorm van bestuursdwang. In de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zijn algemene regels gesteld over de toepassing van bestuursdwang. Deze regels zijn voor een groot deel ook van toepassing op het wegslepen van voertuigen.

Direct optreden tegen fout geparkeerde voertuigen kan in bepaalde gevallen zeer wenselijk zijn. Hierbij kan worden gedacht aan het onbevoegd parkeren op laad- en losplaatsen, taxistandplaatsen, marktterreinen, voetgangersgebieden en dergelijke. Deze wegen en weggedeelten moeten eerst nader worden aangewezen in een gemeentelijke verordening voordat gebruik gemaakt kan worden van de bevoegdheid om een op een weg staand voertuig weg te slepen.

Een voertuig kan niet zonder meer worden weggesleept wanneer aan een van de wettelijk genoemde criteria wordt voldaan. Degene die met de uitvoering van de wegsleepregeling is belast, dient per geval na te gaan of in dat specifieke geval het wegslepen van het betreffende voertuig noodzakelijk is.

Verhouding Wet-Mulder en bestuursdwang

Wanneer een voertuig fout geparkeerd staat en wegsleepwaardig is, zijn er in principe twee naast elkaar bestaande manieren om hiertegen op te treden. Allereerst op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (Wet-Mulder) via het opmaken van een proces-verbaal en het opleggen van een boete. Dit is echter een bestraffende sanctie en herstelt de illegale situatie niet. Daarnaast door het uitvoeren van bestuursdwang (lees: het laten wegslepen en bewaren van dat voertuig) door het college van burgemeester en wethouders. Ook bij het wegslepen van een voertuig is het opmaken van een proces-verbaal een vereiste, op grond van artikel 5:29, tweede lid, Awb juncto

artikel 5 van het Besluit wegslepen van voertuigen. Het proces-verbaal bevat:

- a. Een summiere omschrijving van het in bewaring te stellen voertuig, in elk geval kleur voertuig, kenteken (indien aanwezig) en merk (indien van toepassing);
- b. De plaats van waar, alsmede de datum en het tijdstip waarop het voertuig is verwijderd;
- c. De omstandigheden die de verwijdering van het voertuig noodzakelijk maakten;
- d. De staat van het voertuig voor de verwijdering; en
- e. Een summiere opsomming van de losse voorwerpen in het voertuig voor de verwijdering.

Verordening in artikel 170 e.v.

WVW 1994 is het aangegeven kader waarbinnen het college van burgemeester en wethouders gebruik kan maken van zijn bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen. Hoewel de bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen in de wet is neergelegd, kan het college pas van deze bevoegdheid gebruikmaken wanneer de gemeenteraad in een verordening nadere regels heeft gesteld over de toepassing van deze bevoegdheid, zoals in artikel 173, tweede lid, van de wet wordt voorgeschreven. In deze verordening dienen in elk geval regels te worden gesteld over:

1. de aanwijzing van de plaats(en) waar de weggesleepte voertuigen worden bewaard;
2. de berekening van de kosten die verbonden zijn aan de uitvoering van het wegslepen en bewaren van voertuigen;
3. de eventuele aanwijzing van wegen en weggedeelten waar op grond van artikel 170, eerste lid, onder c, van de WVW 1994 voertuigen mogen worden weggesleept.

Wegsleepwaardige overtredingen

Op grond van artikel 170, eerste lid, WVW 1994 kunnen voertuigen waarmee én een bij of krachtens de WVW 1994 vastgesteld voorschrift wordt overtreden én waarvan de verwijdering noodzakelijk is in verband met het belang van:

- a. de veiligheid op de weg, of
- b. de vrijheid van het verkeer, of
- c. het vrijhouden van aangewezen weggedeelten en wegen,

worden weggesleept.

In de bijlage is een toelichting gegeven in welke concrete gevallen, zonder uitputtend te zijn, er sprake kan zijn van een wegsleepwaardige overtreding van de wegenverkeerswetgeving.

In artikel 170, zesde lid, WWV 1994 is bepaald dat een voertuig niet kan worden weggesleept indien de rechthebbende het voertuig verwijdert voordat met de overbrenging wordt begonnen. In de wet wordt niet expliciet aangegeven wanneer met de overbrenging wordt begonnen. In de dagelijkse praktijk wordt ervan uitgegaan dat pas met de overbrenging wordt begonnen wanneer het voertuig zich in de takels van het wegsleepvoertuig bevindt. Indien de rechthebbende zich eerder bij zijn voertuig meldt, mag het voertuig niet meer worden weggesleept. Wel zal de rechthebbende alle aan de voorbereiding van de overbrenging verbonden kosten dienen te vergoeden, deze bestaan uit de voorrijkosten van het sleepvoertuig en administratieve kosten.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. Begripsomschrijvingen

In deze bepaling is een aantal begrippen omschreven dat diverse malen in deze verordening terugkomt. De omschrijving van deze begrippen spreekt voor zich. Veelal wordt verwezen naar definities uit bestaande wetgeving.

Ad d. Voertuig

Het begrip 'voertuig', zoals in artikel 1, RVV 1990 is omschreven, is ruim. Hieronder vallen niet alleen motorvoertuigen, maar ook fietsen, bromfietsen, gehandicaptenvoertuigen, trams en wagens. Al deze voertuigen vallen derhalve onder de werking van deze wegsleepverordening.

Ad e. Motorrijtuig

Het begrip 'motorrijtuig' is apart omschreven omdat artikel 6 van de wegsleepverordening alleen betrekking heeft op dit soort voertuigen.

Artikel 2. Aanwijzing van wegen en weggedeelten waar voertuigen kunnen worden verwijderd, overgebracht en in bewaring gesteld in het belang van het vrijhouden van wegen en weggedeelten

De bevoegdheid tot het wegslepen van voertuigen is deels in de wet zelf geregeld. Voor het wegslepen van voertuigen in het belang van de veiligheid op de weg of de vrijheid van het verkeer hoeven geen wegen en weggedeelten te worden aangewezen. Van deze bevoegdheid kan op alle wegen en weggedeelten binnen de gemeente gebruik worden gemaakt.

Voor het wegslepen van voertuigen in het belang van het vrijhouden van wegen en weggedeelten kunnen op grond van artikel 170, eerste lid, aanhef en onder c, en artikel 173, tweede lid, aanhef en onder c, van de WWV 1994 bij gemeentelijke verordening wegen en weggedeelten worden aangewezen. In artikel 2 van het Besluit wegslepen van voertuigen is nader aangegeven om welke soorten van wegen en weggedeelten het kan gaan, zoals gehandicaptenparkeerplaatsen, taxistandplaatsen, laad- en losplaatsen, parkeerplaatsen voor vergunninghouders, voetgangersgebieden en markt- en evenemententerreinen. Het is aan de gemeenteraad om in deze wegsleepverordening de wegen en weggedeelten aan te wijzen waar het college van burgemeester en wethouders van deze bevoegdheid gebruik kan maken. In de verordening is de ruimste variant opgenomen: alle wegen en weggedeelten binnen de grenzen van de gemeente zijn aangewezen.

Een parkeerovertreding op zich is niet zonder meer voldoende om over te gaan tot het wegslepen en in bewaring stellen van een voertuig. Per geval moet ook worden beoordeeld of de specifieke parkeerovertreding het wegslepen en in bewaring stellen rechtvaardigt.

Bij een aanrijding of diefstal is er sprake van “bergen” van een voertuig en geen “wegslepen”. Het Landelijk Centraal Meldpunt (LCM) verzorgt dit bergen. De wegsleepverordening geldt niet voor deze bergingswerkzaamheden evenals werkzaamheden in het kader van incident management. Via een overeenkomst tussen de Provincie Overijssel en Stichting Incident Management Nederland zijn afspraken gemaakt over het bergen van voertuigen op aangewezen IM-wegen (IM staat voor incident management). Dit zijn doorstroomwegen, vooral rijkswegen en provinciale wegen maar ook gemeentelijke wegen, namelijk: Blaloweg, Ceintuurbaan, Hasselterweg, IJsselallee, Nieuwleusenerdijk, Oldeneelallee (gedeeltelijk), Westenholterallee, Wijheseweg en Zwartewaterallee.

Artikel 3. Plaats bewaring voertuigen en openingstijden

De gemeente is belast met de zorg voor de bewaring van voertuigen en is aansprakelijk voor eventuele schade aan voertuigen die zich voordoet tijdens de bewaring. Ter voorkoming van schade moeten deze voertuigen worden bewaard op een afgesloten terrein.

Volgens artikel 173, tweede lid, WW 1994 moet de plaats van bewaring van voertuigen door de gemeenteraad worden aangewezen. In onvoorziene omstandigheden is het denkbaar dat de burgemeester op grond van zijn bijzondere bevoegdheden ter handhaving van de openbare orde tijdelijk ook andere terreinen aanwijst als plaats van bewaring van voertuigen.

In de overeenkomst met het bergingsbedrijf zijn afspraken gemaakt over de openingstijden en 24/7 bereikbaarheid.

Artikel 4. Kosten overbrengen en bewaren voertuigen tot en met 3.500 kg

In artikel 12 tot en met 14 van het Besluit wegslepen van voertuigen is geregeld welke soorten van kosten die verbonden zijn aan het wegslepen en in bewaring stellen van voertuigen, in rekening kunnen worden gebracht. Het gaat hierbij niet alleen om personele en materiële kosten die direct verband houden met het wegslepen en in bewaring stellen van voertuigen, maar ook om kosten die verbonden zijn aan bekendmaking van beschikkingen, verkoop, eigendomsoverdracht om niet of vernietiging van voertuigen, inclusief de taxatie van deze voertuigen, renteverlies, WA-verzekering en dergelijke.

In de wegsleepverordening hoeven deze kosten niet allemaal inzichtelijk te worden gemaakt. Volstaan mag worden met een uitsplitsing van de kosten die verbonden zijn aan het wegslepen van voertuigen enerzijds en het in bewaring nemen anderzijds.

De genoemde tarieven zijn inclusief BTW.

Het etmaal zoals bedoeld in het tweede lid van deze bepaling, begint op het moment van in bewaring nemen van een voertuig en eindigt 24 uur later.

Door jaarlijks de tarieven aan te passen op basis van de consumentenprijsindex van het CBS blijven de tarieven beheersbaar en actueel, daarnaast voorkomt dit onnodige jaarlijkse aanpassing van de verordening.

Artikel 5. Kosten overbrengen en bewaren bijzondere voertuigen (waaronder, maar niet beperkt tot, tractors, grote aanhangwagens, etc.) en voertuigen boven de 3.500 kg

Ten aanzien van de kosten van het overbrengen en bewaren van bijzondere voertuigen en voertuigen boven de 3.500 kg geldt hetzelfde als voor voertuigen tot en met 3.500 kg. Het bergingsbedrijf hanteert voor deze voertuigen alleen andere tarieven, omdat het voor het afslepen van bijzondere voertuigen en voertuigen boven de 3.500 kg andere expertise en materieel nodig heeft.

Artikel 6. Overbrengen en in bewaring stellen van motorrijtuigen in het geval van gebleken onvoldoende rijgeschiktheid of rijvaardigheid dan wel het ontbreken van een behoorlijk zichtbare kentekenplaat

Naast de in artikel 170, eerste lid, WWV 1994 bedoelde gevallen zijn in deze wet nog twee gevallen genoemd, waarin het noodzakelijk kan zijn om een voertuig te laten wegslepen en in bewaring te laten stellen.

Achtereenvolgens wordt hier bedoeld op:

- het niet afgeven van zijn rijbewijs, wanneer dit is ingevorderd, omdat iemand zijn motorrijtuig heeft bestuurd terwijl hij onder invloed was van drogerende stoffen of alcohol en dergelijke (zie artikel 130 en 164, WWV 1994);
- de situatie dat een motorrijtuig niet beschikt over een behoorlijk zichtbare kentekenplaat terwijl de eigenaar of houder van dat motorrijtuig niet direct te achterhalen is. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan voertuigwrakken die geen kenteken meer hebben of aan situaties dat er sprake kan zijn van het 'knoeien' met kentekens in geval van autodiefstal.

Wanneer in dit soort gevallen een voertuig moet worden weggesleept en in bewaring genomen, is er geen sprake van uitoefening van bestuursdwang. Artikel 170, eerste lid, WWV 1994, waarin de bestuursdwangbevoegdheid is geregeld, is dan ook niet van toepassing verklaard in de genoemde gevallen. In feite gaat het om een vorm van inbeslagname van goederen die ook in het strafrecht voorkomt.

Wel heeft de wetgever voor deze gevallen diverse bepalingen uit hoofdstuk X van de WWV 1994 (artikel 170 e.v.) van overeenkomstige toepassing verklaard. De artikelen in deze verordening over de begrippen (artikel 1), de bewaarplaats van voertuigen en openingstijden (artikel 3) en de kosten van overbrengen en bewaren van voertuigen

(artikelen 4 en 5) zijn voor deze gevallen van overeenkomstige toepassing verklaard.

